

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSEK JÁNOS.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Léva város fejlesztése és pénzügyi megalapozása.*)

Irta: Bódogh Lajos.

II.

Tehát Léva városban nincsen gőzfürdő, nincs semmiféle nyilvános meleg fürdő, nincs fedél alatt semmiféle hideg fürdő. — Tisztasági szempontból azon fürdők mindegyike nagyon kívánatos, — de legfőképp közegészségi okokból a mi vidékünkön a gőzfürdő különösen szükséges és hasznos, úgy hogy annak létesítéséről már régen gondoskodni kellett volna. Mert Léva város és vidéke olyan éghajlattal bír, hogy itt nemcsak az egyik napról a másikra, de egyik óráról a másikra birtelen változik a hőmérséklet, az átmenet a melegről a hidegre rohamos, — úgy hogy az ember gyakran ki van téve meghűlésnek. — megfázás, nátha, rheuma, csúsz, stb. veszedelemnek; melyet azonban egy-két gőzfürdő azonnal képes elűzni s a nagyobb betegségek így távol tarthatók, megelőzhetők. — Tenát a gőzfürdőt nemcsak a helybeliek örömet használnák, de Léva nagy vidékének lakosai is e célból a várost gyakran fölkeresnék; így a gőzfürdő nemcsak tisztaság és egészség fenntartó intézmény lenne, — hanem az a város idegen forgalmát is nagyban emelné; tehát nemcsak egy, de több oldalról is hasznot hozna a város közönségének.

Barsvármegye területén egyetlen gőzfürdő sincsen, — tehát városunkra hárul a kötelesség, hogy azt mi létesítsük.

Bars és Hontvármegyében az egyedüli hely Léva város, ahová a falvak lakosainak azon része, — akik vagy jobb módba jutás, vagy más indokok folytán érkezettnek látják azon időt, hogy nagyobb helyre, kényelmesebb körülmények közé költözzenek, vagy éppen üzletüket, életmódjukat kívánják bővíteni nagyobb lábra állítani, — azok mind ide törekednek s nálunk telepednek le.

Ezek többnyire vagyont hoznak városunkba és itt bizonyos élvezetet és kényelmet várnak és annak elnyeréséért áldozatot is hoznak, — de hát mi azokat eddig nagyon kiserészen birtuk kielégíteni s ezzel a helyi vagyonsodást kevésbé segíthettük elő.

Nemcsak a helybeli, de az ideköltöző polgár is eddig kevés élvezetet talált városunkban, ahhoz pénzeért sem juthatott.

Nem elég csupán az, hogy jó kerámit utunk, asphalt-járdánk s villamos világításunk van, — az utcán való sétálás még nem elégíthet ki minden igényt. — Arról is kell gondoskodnunk, hogy a városban — jó szállodán és színházon kívül — szép és tágas sétakerünk s nyári mulatóhelyünk is legyen, — mert a munkában eltöltött idő után nagyon kívánatos a szabadban való üdülésre és sétálásra alkalmas szórakoztató helyet is fölkeresni.

E célra egy városligetet, egy szép köz-sétahelyet kell létesítenünk, ahol nyári mulatságok is tarthatók.

A gőz- kád- és uszodafürdő létesítésére alkalmas helynek tartom a város tulajdonát képező „Vörös Ökör“ nevezetű rozszant épület telkét, ott mindezeket 60—80 ezer korona költséggel föl lehetne állítani. — Mellette kisajátíthatná a város az özv. Gápel Kálmáné és gyermekei tulajdonát képező házat és ennek udvara mögött elterülő özv. Mészáros Józsefné féle kertet, — ezekkel kapcsolatban van a „Lévai Uradalom“ tulajdonát képező uszodafürdő, korcsolyázó pálya és a „sziget“ néven ismert 7 holdnyi terület, — mindezen helyeken létesítendő volna a nálunk még hiányzó közsétány, vagy „városliget“. Az Uradalom vezetőségével 4—5 év előtt már e tárgyban értekezést folytatott s az hajlandónak nyilatkozott azon területek eladására, — úgy emlékezem akkor 32 ezer korona vételár lett általa meghatározva.

Itt létesíthető lenne nyári hidegfürdő, ifjúsági játszótér, korcsolya-pálya, nyári mulatóhely és elegendő sétatér, — minden amire szükség van; ezek nagyon szép hátterét képeznék a gőzfürdőnek, — mely a legforgalmasabb és a Lévár a vasut felől jövő idegenek előtt legszembeötlőbb helyen lenne. Így a forgalom és látogatottság biztosítva volna.

A gőzfürdő felépítés, a köz-sétahely telkeknek megszerzése és felszerelése: számításom szerint 160 ezer korona összehozhatná igényelne. — Hol van ezen 160000 korona? Ott fekszik benne gyümölcsözés nélkül a „vásár-tér“-ben, — csak ki kell azt belőle venni eladás útján. Előzőt 3—4 évvel már megtettem azon előterjesztésemet, hogy miután Léva városának az állatvásárok tartására kijelölt helye csak 9 kat. holdnyi — számszerint 14291 □-ól — területű, — ezért a vásár forgalma soha nem növekedhet, sőt miután a ló-adásvételekhez a „próba-hely“ teljesen hiányzik, — állatvásáraink a jövőben csak kisebbedni fognak, mert az idejövő idegenek előtt az nem kívánatos; ha te-

hát Léva város közönsége azt óhajtja, — amint kell is, hogy óhajtja, — hogy a vásár növekedjék: akkor kötelességében áll a képviselőtestületnek, hogy nagyobb vásártérről gondoskodjék. — Reá is mutattam a nagyobb vásártérre; 1907-ik évben lejárt a vadalmási dűlőbeli 20 kat. holdnyi városi szántóföld haszonbérletének ideje, — indítványoztam azt, hogy azon 20 holdnyi városi birtok ne adassék ki tovább haszonbérbe, annak évi 830 koronányi bér jövedelme elvesztését bőven fogja kárpótolni a nagyobbodó vásári helypénz bevétel.

Kimutattam, hogy a vásártérrel 50—60 házhelyre főlehet osztani s azok eladása útján 160 ezer koronányi törzsvagyonhoz jut a város; mely házhely kiosztás, ha 10 évi törlesztés mellett 5% kamat fizetési kötelezettséggel történend, — akkor abból 7—8 ezer korona évi új jövedelme származik a városnak, mely bőven helyre fogja hozni a tanítóképezdére adott 90000 korona ajándék folytán a városra háramlott évi 4% pótdadó-többlet által előállott teher súlyosbodást.

Ezen indítványom érdemleges tárgyalása elől 1907. évben azonban a képviselőtestület többsége azzal tért ki, hogy javaslatba hozták a vásártér melletti plebánia-földekből a vásártérnek vétel útján kibővítését; a tulajdonos hajlandó is volt azon célra 3—4000 □-ölnyi területet □-ölnként 4 korona vételár mellett a városnak eladni s noha a vásártér környékén levő szántóföldek ma □-ölnként 12—15 korona vételárban adatnak el egyesek által házhelyeknek, a vásártér kibővítés a 4 koronás földekből még sem történt meg, — hanem a vásártérre nézve kimondatott, hogy az önmagából a korlátok jobb elhelyezésével nyerjen kibővülést. — A vásártérnek házhelyekül való kiosztását, ha hosszú időre elhalasztja a képviselőtestület, nemcsak önmaga károsodik, de megrontja a város fejlődését. Látjuk, hogy azóta a Zúgóban, a Perc-utcán, a Barsi-utcán, a Kákák laposain, a szerűskertek közt s mindenfelé, — csak arra nem fejlődhet, amerre minden más város legrohamosabban fejlődni szokott: a vasúthoz vivő főúton.

Némelyek mily ellenkezést fejtettek ki a Kálnai-utca bal oldaláni területek kiosztása ellenében, — pedig hát lát-hatjuk, hogy rövid két év alatt, annak már majd fele kiépült és pedig diszesen, — még 3—4 év s teljesen ki lesz építve azon utca-oldal és örök feledésbe megy, hogy ott volt Léva város legdisztelenebb helye, ott búzhódtek va-

*) Az I-ső közlemény 33-ik sorában tévesen 1908 van szedve 1898 helyett, azt itt helyreigazítottam, — de a ekkből is kitűnik a sajtóhiba, mert ott a 10 év előtti állapotról beszéltek. B. L.

laha az állandó posványok. — Ezért hát be kell következnie annak, hogy azon utca tovább egész a vasutig kiépíttessék.

A vásártér mint fent mondtam, 14291 □-öl területű, ha ezt kétoldalt házhelyeknek kiosztjuk, — utcáknak kell 1264 □-öl terület, marad eladásra 12927 □-öl.

Ebből a keramit-ut két oldalán elsőrendű házhelyeknek eladható 4264 □-öl terület, mely □-ölenként 22 koronájával értékesítve 93808 korona összeget hoz.

Másodrendű házhelyeknek eladható 4612 □-öl terület, ez 12 koronájával 55344 K összegért eladható.

Harmadrendű házhelyek számára marad 2270 □-öl terület, ez 8 koronájával 18160 korona összeget fog a városi pénztárnak hozni.

Mindezek összege 167312 koronára rúg, — ha ezt a város képviselőtestülete a városi gőzfürdő, közséta-hely, városi park, nyári mulató, nyári uszoda stb. intézmények létesítésére akarja fordítani, — úgy abból minden kitelik. Ha pedig azt mint készpénztőkét kívánja kamatoztatni, abból 5% mellett évenkénti 8365 K 60 fillér új jövedelme fog származni. Tehát abból éppen *tízszernyi* évi jövedelme leend a városnak, *mint ma* a vadalmási 20 hold szántóföldnek 830 koronányi évi haszonbéréből van.

*

Elöttem áll 10—12-féle kisebb tervezetnek eszmei vázlata, melyek szép egymásutánban haszonhajtólag megvalósíthatók lesznek a város javára, ha azoknak az ideje elérkezend, — vagyis ha azok a város ereje növekedtével, a rohamos haladás veszélye s a polgárok megterhelése nélkül létesíthetők lesznek.

*

Most legfőképen az képezi gondoskodásom főtárgyát, hogy miképen

kellene a város jövőbeui jólétét biztosan megalapozni s annak ma 57% pótdóóját fokozatosan leszállítani és majdan *teljesen megszüntetni*?! Ha őseink nem gondoskodtak vagy nem gondoskodhattak rólunk, hogy nagy jövedelmeket hajtó birtokokat hagytak volna reánk, — mi azért gondoskodjunk úgy a jelen mint a jövő nemzedék jobblétéről s városunk fölvirágztatásáról.

Miután pedig a mai világban egy város pénzügyi helyzetének és jövőjének megalapozása csakis nagyobb üzleti eszközökkel lehetséges, — ezért 3—4 év óta én is ez irányban tervezetek. E lap jövő számában majd azt fogom elmondani, hogy miről?

Az önálló magyar bank üzletágai.

Az önálló magyar jegybank üzletköre a következőkre volna kiterjesztendő: Váltóknak, kézi kölcsönökül elfogadható értékpapírok s szelvényeiknek a leszámítolása, hogy a szelvények a főintézetnél gyűljenek össze s így állami adósságuk kezelése is egyszerűsítettnek. A váltók leszámításánál oly váltókról lehetne szó, melyek három hónapos lejáratuak s két fizetőképes vagy cég aláírásával vannak ellátva. A váltóleszámításnál meg volna állapítandó, hogy a kamatláb egységes legyen-e, vagy a hivatalosnál lejjebb is szállítható-e. Ez célszerű, mert a mobilitás ezután is elő leend segítve s a kereskedlem szélesebb rétegei lesznek a bank üzletkörébe vonva. Olyan kereskedelmi váltóknak váltóleszámítolási üzletben hazánk részesedése az utolsó tíz év alatt 43.6%-ról 51.9%-ra, a lombard-üzletben 25.4%-ról 40.5%-ra emelkedett. A közös bank bevétel volt nálunk 1908. ban a váltóleszámítolási üzletből kifolyólag 16.9 millió K, lombard-üzletben 1.6 millió K, összesen 18.5 millió K a két főüzletágban hazánk részesedése volt, 50.7% a leszámítolása által is, amelyeknek a bonitása s

likviditása kétségtelen. Kézi zálog-kölcsönök nyújtása magyar állami papírookra, de nem részvényekre; állami szavazatossággal kibocsájtott kötvényekre, kibocsájtott kamatozó kötvényekre, a jegybank üzleti szabályai szerint megállapított hányadra a lejáratú időre; kézi zálog-kölcsön nyújtása vert vagy veretlen aranyra, ezüstre kamatmentesen; zsiróüzlet folyó számla, (forgatmányi üzlet), a jegybank saját pénztáraitól szóló utalványok kibocsájtása, arany- ezüstértékpapíroknak bizományi vételi eladása, arany s ezüstnek a vétele saját számlára (témavásárlás), beszedési (inkasszó) üzlet, mely a banknak fontos üzlete, mert 5—10 napos váltókat fogad el, hogy átírás útján elszámolhatja, miáltal a bank az egész gazdasági élet központjaiban külföldi váltók, aranyváltók, a belföldön fizetendő idegen értékekre szóló váltók vétele, eladása mind bel- mind a külföldön; külföldi piacokra szóló utalványok kiállítása, beszedések s kifizetések külföldi piacokon s ennek az üzletágnak a viteléhez szükséges tőkéknek biztos külföldi követelésekbe való elhelyezése; vámhivatali raktári s közraktárak raktárjegyeinek (warrans) leszámítása vagy zálogul való elfogadása. A lombard-üzlet (kézi zálog), melynél azonban jól meg kell válogatni az értékpapírokat, melyek kézi zálog gyanánt elfogadhatók. Különböző teljes összegben semmiféle értékpapír sem lombardirozható. Értékpapír a bank saját számlájára ne vehessen s a termelésben vagy kereskedelmi vállalatban ne legyen rész. A zsiró és az utalványozási üzlet kiterjesztendő, hogy az ország pénzforgalmának e központja s irányítója lehessen a bank, miáltal az é-cállomány is növelhető. Mivel az értékpapírok tőzsdéi árfolyamai igen ingatagok, az értékpapír s lombard-üzlet tekintetében tehát igen óvatosságnak kell lenni, nehogy pénzügye következzék be, így tehát legfőképpen a váltókban elhelyezett összegnek mintegy 10%-ig korlátozandó. Jelzálogkölcsönüzletág, jelzáloglevelek kibocsájtása, teljesen kizárandó. Szóval a bank üzleti tevékenysége tisztán az eredeti s valódi bank-

T Á R C A.

Pillanatképek.

Benkőczy Emil.

Egyezernyoleházakilencvenhat augusztus hetediké rettenetes nap a „híros város“ lakóinak életében. Elmúlt a nyár dereka, már érett a híres kecskeméti alma, körte, zsendülni kezdett a szőlő. Estefelé sűrű, sötét felhők tornyosultak az égen, majd rövid időközökben élesfényű villám cikázott rajtuk keresztül. A munkások sietve tartanak hazafelé, s mintha valami közeli veszedelmet éreznének, oly hallgatag valamennyi.

Reggelre megszüretelt az Úristen.

Nem látott még emberfia olyan istenítéletet. Amint az ősz hervasztó lehelete letarolja a fa lombját hetek, hónapok alatt, úgy levitte azt a jégeső egyetlen éjszakán. Alma, körte, szőlő mind a földön, beleverve a homokba, nem maradt a galyon egyetlen egy sem, se gyümölcs, se levél.

Kajetán nap, koldussá tette a „híros várost“! Jöhettek már ide „dugóhúzó“-hajú legyelzsidók, nem kaptok már itt semmit-semmit! Hiába kerülte körül háromszor Tóth Gergő a szőlőjét az égő szenteltgyertyával, hiába énekelt hozzá kenetteljes

szolozsmákat! Elvitte az övékét is, kóstoló se maradt a „fájain“.

No de az Úristen sohasem volt olyan kegyetlen, hogy minden nélkül hagyja az ő hiveit. Krumplit sokat adott. Igaz ugyan, hogy sok apró volt benne, de hát azt megessi a tehén, így nem vész kárba.

Gergő gazdáknak is rengeteg termett. Mikor felásták, a nénimasszony nem győzött elegend hálálkodni az Úrnak, hogy legalább ezt nem vette el.

Pedig elvehette volna, mert hisz' rosszak az emberek, nagyon rosszak.

— De hát mi'csinyájunk evve' a sok kumpliva? kérdezte Julis néni az ő hites urát.

— Mit? Hát-hát elaggyuk.

— Ugyan né beszéj má' apjuk. Mindőzkinek nagyon sok van, el akarod potyáni?

— Jó van no . . . né szekérozsz má'! Vöszünk disznót.

— Disznót . . . a mög mögdöglik.

— Hát akkó én nem tudom

— Te apjuk! Mondok egy okos szót!

— Té! Okozszót?

— Éu . . . én! Fogadgyunk díjakot.

* * *

Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy Julis néni diákjai hamar kereket oldottak. Nem volt hátra más ilyenformán, mint *el-potyáni* a krumplit potomáron. — A pénz

kevéssé volt, ennél fogva nem csoda, hogy Gergő gazda azt is elfelejtette befizetni az adóba. — Hát bizony, elég szomorú sorra jutottak. Az öreg haragudott mindenkire, még talán, Uram hosa'! az Úristenre is. Éppen ilyen állapot környékezte, amikor beállt a portájára két úrféle. Nagyon jól ismerte őket Gergő gazda. Jómódú, tehető ember volt előttem mindkettő; de bizony a s kártya nem tréfa dolog annak, aki nem ért hozzá . . .

Most ők a „híros város“ böcsűsei. Oly hivatalnokok, akik a végrehajtó jöttét megelőzik, felírnak, megbecsülnék lovat, ökröt, szamarat, s mindent, ami megér egy piculát.

De most úgy tett az öreg, mintha sohasem ismerte volna ezt a két urat, dühében elfogta az akasztófa humor.

— Agyonisten! köszönnék az urak.

— Aggyon aui nincs! felel a gazda. Mive' szógáhatok az uraknak?

— Böcsűsök vagyunk gazd'uram, böcsűsök.

— Uhun . . . böcsűsök . . . böcsűsök. Hát még maguknak vót, azt nem tudták mög-böcsűni? Most az enyimet akarják mögböcsűni? Uhun . . . értém.

A két úr eltűnt mint a kámför, de már másnap ott volt a végrehajtó.

ügyletekre terjedjen ki. Legjobbak az ügyvezetést érválták, melyek az átadás alapján állították ki s melyek biztosan három hónap múlva be is váltattak.

Foglalkozhatnék továbbá még: A mezőgazdasági üzleti forgalomtól keletkező váltókkal, melyek valamely kereskedelmi művelet alapját képezik, bármilyen csekély összegű legyen is. Kötelezendő volna a jegybank az állami pénzek kezelésére is s így igénybe vétetnék az állami pénztári szolgálat terén, miáltal az összes pénztárszék pénzkészletei egy rezervoárba gyűjtetnének. Evvel még a bank aranykészlete is állandóan magas lehetne s így a kamatlábat alacsonyabbra is szabhatják. Ebből azonban, a kezelésért anyagi haszon nem származhat, hanem a közigazgatásnak használjon vele. Ki lehetne azt is mondani, hogy a bank csak az állami követelések erejéig van feljogosítva fizetéseket teljesíteni.

A passzív-üzletek köréből a jegybank tulajdonképpen csak a folyó számla és a zsebrforgalom lebonyolítására szolgáló betétekkel foglalkozhat, ha a bank a betétek után vagy éppenféleggel semmi, ami azonban nehezen megy, vagy legalább félannyi kamatot fizet, semennyire magas lesz a kamat. A jegybank hivatalos kamatlábnak nagyobbakat kell lennie mint a többi nagy hitelintézetéi, hogy minden hitelígény hozzátódjuljon. Depozit-üzlettel ne foglalkozzék, mert erre nincs is utáta, amennyiben a bankjegyek mennyisége a reális kereskedelem számveteléséhez alkalmazkodik. Ha azonban mégis letétné volna, akkor az összes letéteket, pénztárkészleteket mobilisáá kellene tenni s bele kellene vinni a pénzforgalomnak a szolgáltatásba. Más külön közgazdasági érdek szolgálása alól azonban felmentendő.

A jegybanknak megadandó volna a teljes adó- s illetékmentesség, minek ellenében az állam nyereségben részesül; s levél- s értékküldemények portómentessége, tekintélyesebb erecselvezés s az állam pénzfelhasználásának a jegybanknál való deponálása. De azért az államtól a bank teljesen önálló s független legyen. A hitelszükséglet kielégítése tehát a banknak fő kötelessége, a részvényesek érdekeinek, ha kell, háttérbe való tolása árán is.

Intézményi garanciát csak az állam megfelelő 50%-os nyereséyrészesedésének a biztosítása nyújthat anélkül, hogy a részvényesek osztaléki kilátásait túlságosan meggyírják. A 45-50%-ot meghaladó nyereségnek a fele illetné meg az államot; 70%-nál pedig az államnak fokozottabb, azaz 2/3-án résznyi részesedése kezdődne. 1/3-án jutna az osztalék növelésére. A tartalék bővítésénél a téplálandó.

A jegybank a kormány részéről nem volna igénybe vehető, az állam tehát nem is lehetne adósa a banknak. A jegybank a saját alaptőkéjének a tartalékainak legfőleg 1/3-át részét helyezhetné el állami papirokban s kincstári utalványokban.

Körmöcbányán, 1909. nov. 23. án.

Vizy Ferenc.

Függetlenségi nagygyűlésünk.

A lévai választókerület függetlenségi és 48-as pártja vasárnap délelőtti rendkívüli sikerült és mindvégig lelkes hangulatban lefolyt nagygyűlést tartott, amelyen a kerület népszerű képviselője, ifj. Madarász József kíséretében megjelentek Bakonyi Sámuel alelnök, Lovász Márton, Fried Lajos és Justh János országgyűlési képviselők, akiket már

Nagysallónál üdvözölt a lévaiak küldöttsége Holló Sándor (akarat) pénztári igazgató vezetésével.

A pályaudvaron nemzetiszíntű zászlók alatt óriási tömeg várta az érkező vendégeket és amikor a vonat berobogott a peronra, s úni remi akaró éjenzés és lelkes ováció hangzott fel Bódogh Lajos. Léva város polgármestere és dr. Kmoskó Béla, a lévai kerület függetlenségi pártjának elnöke, tartottak meleg hangú üdvözlő beszédet, melyre nagy hatással válaszolt Bakonyi Sámuel dr., a függetlenségi párt alelnöke. Hangsúlyozta Bakonyi, hogy a szabadságharcban vértől áztatót földön vezet az ut Léva városába, és ahol olyan történelmi emlékek hatják át a hazafias lelkeket, mint a lévai választókerületben, ott természetesen az a lelkesedés, mely megnyitául a függetlenségi és 48-as párt küzdelmével szemben.

A városba való bevonulást nagy lovasbárdérium nyitotta meg, amelyet a magánfogatok hosszú sora követett. Gyönyörűen felobogózt utcaikon haladt a menet és a bevonulási utvonall mentén ezrekekre menő emberáradat tolongott az utcákra, folyton éjenzelve ifj. Madarász József képviselőt, lelkesen tüntetve a vele érkező vendégek mellett.

A nagygyűlés.

A nagygyűlés a város háza dísztermében folyt le nagy érdeklődés mellett. A Léva város körül fekvő községekből, valamint a kerület távolabbi fekvő községeiből is, igen sok választó jött el a gyűlésre, úgy hogy a város háza közgyűlési dísztermébe már nagyon sokan nem fértek be és rengeteg ember lepte el a város háza folyosóit és mindazon melléktermeit, amelyekből a beszédeket hallani lehetett. A város és a kerület vezető emberei eljöttek a gyűlésre, és azon eszmecsere folyamán, amelyet a gyűlés megnyitása előtt a képviselőkkel folytattak, egyértelműleg hangsúlyozták, hogy a függetlenségi és a 48-as párt s a kerület képviselőjének ifj. Madarász Józsefnek, magatartását helyeslik, a gazdasági önállóságot folytatott küzdelemből pedig a legnagyobb lelkesedéssel veszik ki részüket.

Kmoskó Béla dr. ügyvéd, a kerület függetlenségi pártjának elnöke, nagy figyelemmel hallgatott, mely politikai gondolkozásról és lelkes hazafiságról tanuskodó beszéddel nyitotta meg a gyűlést, amelyet azért hívtak egybe, hogy ifj. Madarász József beszámolóját meghallgassák és állást foglaljanak a függetlenségi párt küzdelme mellett.

A függetlenségi program alapelvét — úgy mond — a nemzeti önállóság fivívása képezi. Ezt hirdették a képviselők programbeszédjükben és ennek elérése érdekében küldték őket a képviselőházba. Kasztrófija a nemzetnek, hogy akadnak vezetői, akik a függetlenségi program sarkalatos követelését olyan időben adják fel, amikor annak keresztülvitele törvényes alapon lehetséges és szükséges is. A lévai választók a legnagyobb megnyugvással és örömmel vették, hogy képviselőjük nem követte a vezető az elfeladás, a kishitűség útján, hanem a pártszakadás megtörténte dacára is nem Kossuth Ferenc, hanem Kossuth Lajos szelleme és eszméi által vezetetti magát. (Zajos tetszés.) Alkotmányos országban a korona vétőjával szemben is meg van az alkotmányos védekezésnek a módja és nem lehet függetlenségi politika az, amely gyávan meghátrál és leszerel c upán azon fenyegetésre, hogy ha nem hajtja be a derakát feltétlenül, kicöppen a hatalomból. Ifj. Madarász József önértés és egy igaz függetlenségi emberhez illő magatartásával a kerület hádjára tette magát érdemessé és teljes bizalmát nyerte meg. (Zajos éjenzés.)

A gyűlésen egyhangú lelkesedéssel a következő határozatot hozták:

Határozati javaslat.

„A lévai választókerület függetlenségi és 48-as pártjának közönsége a választmány javaslatát elfogadja, ismételtel kimondja, hogy fenntartja 1909. március 15-én hozott határozatát és lelkesedéssel veszi tudomásul az országos függetlenségi

és 48-as párt többségének és abban a kerület országgyűlési képviselőjének az önálló magyar nemzeti bank mellé álló törhetetlen álfoglaltását. A kerület képviselőjének, ifj. Madarász József urnak tanusított magatartásáért köszönetet mond, a jövőre pedig bizalmat szavaz. Kimondja a közgyűlés, hogy hazafias örömmel és az igaz ügy győzelmébe vetett erős hittel megmarad ott, abban a pártban, ahol eddig volt, az önálló nemzeti bank harcainak sorában és szívvel-lellekkel üdvözlő az ország függetlenségi és 48-as pártot s ennek törhetetlen erélyű vezérét, Justh Gyulát.

Ifj. Madarász beszámolója.

Ezután ifj. Madarász József tartotta meg igen nagy hatást gyakorolt beszámoló beszédét, amelyben a következőket mondta:

Beszámolóim röviden ez: Azt tettem, amit ígertem választóimnak, mikor megbízó levelemet kézhez vettem. Kitarítottam azon elvek mellett, amelyek alapján önök képviselővé választották, s amikor az volt a kérdés, hogy az igazi függetlenségi alapon maradjak-e, vagy minden áron a kormányt támogatam, amely nem is kormány, csak azzá szeretné magát kikönyörögni, — az én választóim az előre esett, ezt parancsolta nekem becsületérem és választóimnak tett fogadalmam. (Zajos éjenzés és taps.)

Ezután nagy érdeklődés mellett ismerteti a pártszakadás előzményeit.

Nagyan elkeserített bennünket — úgy mond — volt pártelnökünknek az utóbbi időben tett néhány hivatalos nyilatkozata. Így, amikor kijelentette, hogy a függetlenségi elveket hirdetni kell ugyan, de amikor azok megvalósítása leküzdhetetlen akadályokba ütközik, nem kell talnak menni, hanem a nehézségeket megkerülni. Iyen volt azután az a nyilatkozata is, hogy a függetlenségi pártnak csak a megvalósíthatót kell követelni, vagyis azt, amit Bécs nagykegyesen megenged. Hát függetlenségi politika ez? Öszinte, becsületos politika ez? Hirdetni, azt lehet? De ha a császár azt mondja, hogy: *Nein!* — hát akkor egyszerre csak ki kell jelenteni, hogy itt a leküzdhetetlen akadály! Ez meg egyszerűen szemfényvesztés, a legelítélendőbb megalkuvás politikája, amelyet függetlenségi és 48-as politikának nevezni nem lehet. (Ugy van! Ugy van!) Elérkezett az idő tehát arra, hogy számon kérjék a vezetőt: Merre, hova vezet a pártot? Oda-e, ahová — úgy mond — szívünk, lelkünk, kötelességérzetünk és ígérletünk visz, vagy máshová? A felelet nem volt most már kétértelmű, nyit és határozott volt, de nem olyan, amilyent mi vártunk. A felelet megmutatta, hogy a vezér nem akar függetlenségi politikát követni, hanem a lemondás, a leszerelés, a megalkuvás útjára lépott, amelyen mi nem követhettük őt, mert hitek akartunk maradni az igazi függetlenségi és 48-as eszmékhez, Kossuth Lajos eszméihez, Kossuth Ferenc elhagyta a pártját és olyan emberek követték, akik a hatalom után mennek, akik minden kormányt támogatnak, mert hát kormányt támogatni jó. (Derültség. Élénk tetszés.) Ezeket a Kossuth név varázsa annyira lebilincselte, hogy nem tudnak különbséget tenni Kossuth Lajos és Kossuth Ferenc között. (Élénk tetszés.) Ezeket az urakat nem vagyok képes megérteni, mert micsoda képviselő az, akinek nincs annyi önállósága, hogy gyam nélkül meg tudja állani helyét ott, ahová választóinak bizalma ültette, a törvényhozói székben.

Feltettük Kossuth Ferencet és ezért kértük mi őt arra, még a nyár folyamán, hogy mielőbb vigye végleges döntés elé a dolgot, nemcsak a pártban, hanem a képviselőházban is. Óriási többséggel szavaztuk volna meg már régen a nemzeti bankot. Milyen nagyvagy lett volna akkor Kossuth Ferenc és csak így viselkedett volna méltóan atyja dicső nevéhez. Ha a király tényleg megtagadta volna a törvény zentesítését, a következő választásokon meggyőződhetett volna, hogy az egész nemzet követeli az önálló bankot. Ehelyett Kossuth Ferenc igazolta az ármányt, a hatványates busogókat, hogy tudniillik nem komoly az egész bankkai Kossuth Ferenc részéről, csak

mumusnak használja az intranzigenseket, vele lehet majd beszélni. Hát nekünk ilyen politika, ilyen vezérlés sem testünknek, sem lelkünknek nem kell. Mi egyenes uton haladunk eddig, így haladunk ezután is, nem kunyorálunk hatalmat, hanem törvényeink erejére támaszkodva, jogainkat követeljük (Hosszantartó lelkeséljenzés és taps.)

Bakonyi Samu beszéde.

Az általános megnyilvánuló kívánságnak engedve szólt fel ezután Bakonyi Samu dr. a függetlenségi párt alelnöke, akinek gyönyörű beszéde igazán frenetikus hatást gyakorolt, sokszor az éljenzés és taps által megszakítva, csak percek múltán tudta tovább folytatni szavait.

Az országot és az egész nemzetet — úgymond Bakonyi — sovaszó bizonytalanság láza emészti. Attól fogva, hogy a nemzetből az elbizakodott osztrák hatalom olyan áldozatokat követelt katonai téren, melyeket a nemzetnek és a nemzet történelmi nagy hagyományait hivatott képviselőinek, a függetlenségi és 48-as pártnak, a leghatározottabban vissza kellett utasítani, a legképtelenebb kísérleteknek volt kitéve az ország, támasdagsoknak, amelyek arra irányultak, hogy vagyonából kifoszták, érdekeiben megkárosították, önérzetében megalázzák. (Ugy van! Ugy van! Zajos helyeslés.) A függetlenségi párt ért állott kezdetül fogva és a nemzet öntudatra ébredésének kétségtelen bizonyítéka, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak a képviselőházban abszolút többséget adott. A függetlenségi párt egy átmeneti időre elfogadta a pártok támogatását, mert ezt elveinek minden sérelme nélkül tehetné. Az elintézendő feladatok között első helyen állott az általános választói jog megvalósítása. A mi pártunk vállalta e feladat teljesítését, mert erre a programja kötelezi, a hatvanhetes pártok pedig azért vállalták, mert egy paktum segítségével így a hatalomban részt vehettek. (Derűtség, mozgás.) A legelső dolgok azonban, amidőn őket az idő szorította kötelezőségeik teljesítésére, az volt, hogy módot és eszközöket találjanak ígéretüknek meghamisítására. Így jött létre a pluralitás és amióta a függetlenségi párt elvű része megismerte e javaslatot, el volt hintve a bizalmatlanság magva, mert megcsalva látta magát régen vallott meggyőződésében és veszendőbe látta menni azon reményességét, hogy az egész ország népét lássa a függetlenségi törekvések mellé tömörülni. Annak a vétkes huzavonának, amelyet a választói reform megalkotása terén tanúsítottak, eredménye, hogy a gazdasági önállóság egyik legelsőrendű kérdése, a bankrendszer meg ezt a képviselőházat együtt találta. Természeteszerű és mindenki által érthető dolog, hogy a függetlenségi és 48-as pártunk becsületbeli kötelezése volt mindent elkövetni a pártprogram egyik legkardinálisabb pontjának megvalósítására: az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására. Minthogy a párt programjához szívesen ragaszkodott, a vezéren pedig kishitűség és lemondás vett erőt és nap-nap után láthattuk, hogy más pártok iránt több bizalommal van, mint saját pártja iránt, a helyzetnek véget kellett vetni, a pártszakadásnak be kellett állani. Szomorúsággal tölti el lelkünket, hogy Kossuth Lajos hagyományait Kossuth Ferenczel szemben kell megvédeni. Ezt a helyzetet nem mi idéztük fel, mert mi azok vagyunk, akik voltunk mindig: a függetlenségi és 48-as párt elvű katonái. Kossuth Ferenc és a kormány több tagjai között először megszünt a szolidaritás, mert Kossuth az önálló bank híve volt, később Kossuth gondoskodott a szolidaritás helyreállításáról, de nem azon az uton, hogy a kormány többi tagját is megnyerje az önálló bank részére, hanem ő adta fel álláspontját és egyszerre hirdetni kezdte, hogy az észhez kell beszélni, nem a szívhöz, már pedig máma megértheti mindenki, hogy az önálló bankot felállítani nem lehet, mert fent nem akarják. Hát így, t. polgártársaim, igaz függetlenségi ember nem beszélhet, itéljük meg önk a maguk józan eszével, függetlenségi politika-e ez, és hogy lehet-e ilyen felfogással a nemzet ügyét csak egy lépéssel is előbbre vinni az önállóság felé vezető uton.

Mi baladunk a tiszta függetlenségi program alapján, megmaradunk annál most is, amikor Kossuth Ferenc viselkedése folytán az abszolút többséget elvesztettük és erősen bizunk abban, hogy a választó közönség át lesz hatva küzdelmünknek a nemzet életére való nagy jelentőségéből és Justh Gyula vezérlete alatt mai számunk meg fog készülni, éppen ellenkezőleg azon letagadhatatlan eseménnyel szemben, amikor Kossuth Ferenc lett Justh Gyula után a párt elnöke. A nemzetet nem a mi küzdelmünk viszi katasztrófába, hanem az a lemondás, az az állandó leszerelés, amelynek képviselőit mindig megtalálja — sajnos — Becs nálunk is és elszomorító, hogy ma Kossuth Ferenc is ezeknek a táborban van. (Felfűlések: Le vele! Abucg!)

Lovász Márton beszéde.

Igazán megható jelenet volt, amikor Lovász Márton, a lévai választókerületnek 13 év előtt függetlenségi képviselőjelöltje, amint az egyre sürgetőbbben nyilvánuló közóhajnak megfelelően, a szónoklati emelvényen megjelent. Nagyon meg volt hatva Lovász is, de látszott a megindultság régi választóitnak és híveinek az arcán is, akik csak percekig tartó éljenzés után engedték szóhoz.

Lovász Márton hálátelt szívvel emlékezett meg arról a bensőségteljes fogadtatásról, amellyel Léva városában találkoztott és visszapillantást vetett a régebbi időre, amikor egy nemes, alkotmányos küzdelmet vívtak meg, amelyben az erkölcsi diadal az övék maradt. Abból a földből, amelyet akkor szántottak, kelt ki a nehéz munkával elhintett mag és idők során megerlelték a függetlenségi párt teljes diadalmát. Iyen erős magyar emberek között nem kell félni a csüggedéstől, azoknak haszonszerete nem ingoványos talaj, de vár, amely a nemzet évezredes küzdelmében bevehetetlen erősséget képez. (Hosszantartó lelkes éljenzés.) Az önállóságért folytatott küzdelemnek egyik állomása az, ahol ma állunk, amikor a harc a gazdasági önállóság megteremtéséért folyik. Amikor a nemzet bizalma felénk fordul, az ország akarata a függetlenségi párt törekvései mellett nyilatkozott meg abszolút többséggel, elérkeznek láttuk az időt arra, hogy Magyarország gazdasági felszabadulását végre megvalósítsuk és annak első feltételét, az önálló magyar bankot megteremtjük. Nagy csapás a nemzetre, hogy e küzdelemben vezérei, akik a kormányon ültek, gyengék, ingadozók, kishitűek, lemondók és — magyarul mondva — leszerelők voltak. Szerbenhagyták a függetlenségi pártot. Mi a függetlenségi párt volt vezérét az elvileg utján nem követhettük, választóinknak adott ígéretünket meg nem szeghetük, régen vallott programunkat szegre nem akaszthatuk. (Zajos éljenzés és taps.) Ártulás, kishitűség és haszonlesés voltak azok az akadályok, amelyek függetlenségi törekvéseink utjába gördültek és e nemzetnek, ha élni és boldogulni akar, az ilyen akadályokat el kell söpörnie az utjából és diadalmasan meg kell vívni a küzdelmet.

Justh János beszéde.

Justh János képviselő szavait szintén tüntető lelkesedéssel fogadták. Az önkönzetlen és lelkes támogatása, — úgymond Justh János — adja meg nekünk az erőt és kitartást abban a küzdelemben, melyet a gazdasági önállóság eléréseért folytatunk. Sok váddal illetnek bennünket. Azt mondják, hogy a pártszakadást mi idéztük elő, holott mindenki tudja, hogy mi csak programunkhoz voltunk hűek, becsületünk és ígéretünk parancsolta, hogy gyáván vissza ne riadjunk mindenféle íjesztgetésektől. Azt mondja Kossuth Ferenc, hogy az önálló bank utjából minden akadályt eltávolított, csak egy van még, amelyet legyőzni nem tudott és ez a király akarata. Hát én kérdelem, milyen más akadályokat hárított el az önálló bank utjából? Hiszen itt az országban semmi akadály nincs egy törvényes jog érvényesítésére. A mi nézetünk szerint nemcsak nem hárított el akadályokat Kossuth Ferenc, de valószínűleg megneghezítette azt, hogy a függetlenségi párt elérje célját,

mert minduntalan olyan politikusokkal tanácskozott, akik vagy hazudják magukat függetlenségi és 48-asoknak, vagy bevalótlan hatvanhetesek, de mindenesetre a közös bank rajongó hívei és semmiesetre sem céljuk és érdekük a függetlenségi párt programjának megvalósítása.

En hiszem, hogy az önk józan magyar gondolkodása megtalálja itt a helyes utat és bizom benne, hogy lelkesedéssel, kitartással részt vesznek üzemünkben, amelyek a nemzet jövője érdekében sikert kell aratnia. (Zajos tétség, éljenzés és taps.)

Fried Lajos beszéde.

Fried Lajos dr. orsz. képviselő felszólalása következett még, amelyet az idő előrehaladott volt. dacára annak érdeklődései hallgattak, hogy csak az ő kedves beszédmodora, ötleteinek gazdagsága és találó, humoros megjegyzései képesek a figyelmet ily mértékben lebilincselni. A nemzet — úgymond — többé nem olyan kiskorú és politikailag éretlen, hogy bálványimádásra adja magát. Ez a nemzet törvényben biztosított jogaiért elszántan fog küzdeni. (Igaz! Ugy van!) A konfliktus ma nem a korona és a nemzet között, hanem a nemzet és az Osztrák-Magyar Bank részvényesei között áll fenn és szégyenteljes állapot, hogy kapzsi osztrák részvényes-érdek vehesse fel a küzdelmet egy nemzet törvénybiztosította jogaival szemben. (Élénk helyeslés.) Az önálló bank elienségei részvényesek érdekeit szolgálják, mintha a küzdelem nem a jegybankért, hanem a bankjegyért folyna. (Élénk derűtség.) Szégyenteljes az a futkároszás, amelyet most látunk. A miniszterek folyton Bécsbe szaladgálnak. Eszembe jut annak a szegény utasnak az esete, aki pénz nélkül szállt fel a vonatra, de mindig csak egy álomással mehetett tovább, mert jegye nem lévén, minden állomáson kidobták. Amikor egy másik utas azt kérdezte tőle, hogy tulajdonképpen hova utazik, azzal felelt: Ha az Isten megsegít és a hátam is kibírja, hát Krakkóig. (Élénk derűtség.) A miniszterek is addig szaladgálnak Bécsbe, amíg a hátuk bírja. (Derűtség.)

Azt mondják, hogy most nem a szív hanem az ész szavára kell hallgatni. Hát ez mind szép, de hol van az a nagy ész, amelyre hallgassunk? Ha a miniszterek azt mondják, hogy ez az ész nálunk van, hát úgy vagyunk ezzel, mint azazal az utassal, aki a foglalkozása után érdeklődő utitársát azzal főzte le, hogy ő sem nyulbörrel, se nem posztóval, hanem ésszel kereskedik. Erre a másik azzal vágott vissza: Ő is ugy-látszik, nagyon jó vásárt csinált, mert minden portékáján tudott. Így vagyunk a miniszterekkel is. Ugy látszik nagyon jó vásárt csináltak Bécsben. (Zajos derűtség.) Végül azszal fejezte be Fried nagy tétséssel fogadott beszédét, hogy kitartásra buzdította a választókat.

A banket.

Délután 2 órakor a képviselők tiszteltetére banket volt. Nagyon hiányzott az épülő új fogadó nagy terme. Magától volna egészen. Így csak 50—60 terítékre volt hely. A polgárság legnagyobb része nem lehetett együtt a fehér asztalnál az anyapárt kiküldötteivel. Az első felköszöntőt Köveskúti Jenő igazgató mondotta a vendégeknek. Utalt a kis Hollandia példájára, amely évtizedes harcok árán bár, de kivívta önállóságát. Bakonyi Samu alelnök nagyhatású beszédében, mellyel a polgármestert és a pártelnököt köszöntötte fel, felemlítette, hogy Hollandia és az északamerikai Egyesült Államok küzdelmei első sorban a gazdasági önállóság megteremtéséért folytak. Beszélte még Tokody István, Dóka József, Lovász Márton, Justh János, Fried Lajos és ismételt Bakonyi Samu, aki idő. Madarász Józsefet éltette.

A képviselők este visszaérkeztek Budapestre.

Különfélek.

— **A lévai áll. tanítóképző** Mária-kongregációjába mult vasárnap volt az új tagok felvétele. A régiek fogadalmukat újították meg. A Mária-leventékhez Báthy László, prépost-plebános, intézett buzdító beszédet. A felemelő szertartás és a rá övezkedő ünnepi szentmise alatt *Köveskúti Jenő*, képezői igazgató vezetése mellett négyes hangban a növendékek énekeltek régi magyar egyházi énekeket.

— **Patakszályozás.** A Podluzsánka és Szikucevgyi patakszályozó társulat részére a munkálatokra szükséges 500 ezer koronás kölcsön kötvényét a földművelésügyi minisztérium a pénzügyminisztériummal egyetértéssel aláírta. A pénz folyósítása megtörtént, a munkálatok tehát bármely pillanatban megkezdhetők.

— **Perbete-nagysallói vonal.** A kereskedelemügyi miniszter *Baranyai Géza*, *Kürthy István* és *Zichy Frigyes* gróf földbirtokosoknak a kérelmére a tervezett Perbete-nagysallói helyi érdekű vasutnak közüzgati bejárását *Olgay Kálmán* dr. miniszteri titkár vezetése alatt elrendelte. A transzrevizió e hó 6. án, a közüzgati bejárás pedig 21.-én lesz. Az öszejelvetel helye *Perbete* a község háza. Nagysalló község háza 22.-ére *Cseke, Mátas* és *Nagysalló* községek is hivatalosak. Ha kiépül e vasút, Esztergom megye legészakabb vidéke Léva kereskedelmi körébe jut.

— **Karacsonyi estély.** A lévai iparos olvasókör az idén is megtartja szokásos karacsonyi estélyt december 26.-án, karacsony második ünnepén, saját helyiségében. A műor felolvasás, páros és magánjelentékből és zeneszámokból fog állani. A részletes programot most ántja össze a rendező-bizottság. Az estélyen vendégeket is szívesen lát a kör.

— **Gyászrovat.** *Kürthy Dezső*, *Kürthy Emilnek* fia, nehaz *Kürthy Jozsef* választókerületünk volt országgyűlési képviselőjének unokája, a család egyik nagyreményekre jogosító itjabb tagja este tavaszán, 23 éves korában elhunyt. A melyen sujtott jó szülők fájdalmát enyhítse a legszélesebb körben megnyilatkozó tisztelőknél és jó barátoknál igaz, őszinte részvétel! A család mely fajtalmáról a következő gyászjelentést tettük: Fajtáurta és kolhai *Kürthy Emil*, neje szül. szemere: *Szemere Gizella* mint szülők, *Kürthy György*, *Magyar Elek* mint szülők, *Kürthy Berna* mint testvére, *Magyar Elek* mint sógor, a maguk és az összes rokonság nevében fajtalmától megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb, leggyöngédebb és legszeretőbb fiu, testvér és rokon, fajtáurta és kolhai *Kürthy Dezső*, a Pesti Hazai Eső Takarekpenztar neztviselője, fo jó évi december hó 2-án a nemetországi Schönbergben hosszas betegség után, életének 23.-ik évében elhunyt. Temetése a róm. kath. egyház szertartása szerint folyó hó 7.-én, kedden, delután 3 órákor lesz a kerepesi uti-temető halottsházából. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 9.-én, csütörtökön delé 6-10 órákor lesz a fere. erendiek bevarosi templomában. Budapest, 1909. december hó 6.-án. Aldas, béke poraira!

— **A F. M. K. E. évnegyedes gyűlését** a központi igazgató-választmány dec. 6.-án, *Desseufty Emu* gróf elnökle mellett tartotta meg Nyitra. A gyűlés tudomásul vette, hogy a valás és közoktatásügyi miniszter Nyitra va osában 300,000 korona költséggel közművelődési hazat emel. Elhatározta a gyűlés, hogy Nyitra, Bars és Hont-vármegyék magyar—tot nyelvhatarain a téi folyamán analitabeta-tanfolyamokat rendez; iparostanoncozat szerződtet a magyar városokba; új nepkönyvtarakat állit, ifjúsági könyvtarakat: Nagykeresény, Suonyafüdő, Geleinek, Alsópél, Nyitra-sambokrot, Zsitvabessenyő, Felsőkö-röskény, Egyházmorót, Töre, Darazs, Dalmad, Erdőszelesteny, Andód, Szobotist községekben és Odógus pusztán. A 20,000 koronás gr. Karacsony-alapítvány eddigi 2537 kor. kamatait ovodák fennartására fordítja. *Felir a miniszteriumhoz, hogy a magyar tanymelvvé jelekezeti, közsegi és egye-*

sületi iskoláknál és ovodáknál alkalmazott taneröket részeseitse a féláru vasuti utazás kedvezményében.

— **A Bars megyei Gazdasági Egyesület** f. hó 18-án d. e. 10 órákor tartja közgyűlését Léván, a városház nagytermében. Ezt megelőző 9 órákor az igazgató választmány ülése, melyre ezuton is meghívja a t. tagokat az elnökség nevében: *Krajtsik Jenő* g. e. titkár.

— **Humoros háziünnepélyét** ma d. u. 4 órákor tartja meg a tanítóképző ifjúsága az intézet zenetermében s erre ismételen meghívja a t. c. közönséget, oly másorral, melynek minden egyes száma a kedély derűltségének kiváltására a legal-kalmasabb. Ime: 1. *Tréfás zenekar* *Curik E.-től*. Eödadják: I. hegedűn *Szűts Géza* IV. éves; II. hegedűn *Kürti János* IV. éves; III. hegedűn *Varga Gyula* III. éves; flauten *Alpári Lajos* IV. éves; violán *Bárcei Gusztáv* IV. éves; cellon *Gömöri Károly* IV. éves; bőgön *Vágner Ferenc* IV. éves.

— 2. *Kapuszta Sári szomorú historáját* saját készítésű festményeiben megörökítve bemutatja s előszóval előadja *Szalai Pál* II. éves; zongorán kíséri *Csutor Ipoly* IV. éves.

— 3. *A fogadás c. egyfelvonásos bohózatot* előadják: korcsmáros *Bárcei Gusztáv* IV. éves; földbirtokos *Alföldi Mihály* IV. éves; koma *Hagara Gyula* IV. éves; Széfi, *Ujjas*, szélhámosok *Szűts Géza* és *Vágó Károly* IV. évesek; pincér *Tuskó László* IV. éves; szolga *Ördög Árpád* II. éves; inas *Hrdina Gyula* III. éves. — 4. *Népdal egyveleg*. *Hoppe R.-től*. Éneki az önképzőköri énekkar. — 5. *A igazgató ur egyfelvonásos bohózatot* előadják: Alapos, iskolai igazgató, *Gömöri Károly* IV. éves; Lajos, fia, *Skoff Gyula* I. éves; Vézna, tanítójelölt, *Szalay Pál* II. éves, Vaskos, cirkuszigazgató, *Markovics Károly* IV. éves; Hanniba, műlovaglő, *Vágó Károly* IV. éves; Jeromos, háziszolga, *Tuskó László* IV. éves. — 6. *Török induló* *Mozart-tól*. Eödadják az önépítőköri zenekar.

— Tekintettel arra, hogy ezzel a humoros estével az ifjúság a kebelében fennálló segélyegyesületet akarja támogatni, az igen tisztelt közönség jóakaratu támogatását kéri tetszesszerinti hozzájárulással a jótékony célhoz, miért is belépő díjat sem állapított meg.

— **Karacsonyi pásztorjáték.** A lévai kath. legényegyesület saját helyiségében (Kigyó-u. 1.) december hó 25.-én, szombaton, este 6 órákor családias jellegű, szép karacsonyi pásztorjátékot fog előadni énekekkel, három felvonással. Beépti-díj 50 fillér, fölülfizetéseket s adományokat köszönettel vesz az egyesület.

— **A vadházasság vége.** *Schüsztler* *Henrikne* ruhatszítónő *Csányi János* lévai lakossal vadházasságra lépett. Még *Schüsztlerne* gyözte a ferfit pénzzel, csak éldégetek; de midön annak korcsmázási költségeit nem volt hajlandó fedezni, de nem is bírta, akkor napirenden volt közöttük a civakodás. A folyó hó 4.-én tollfosztóba ment *Csányi János*, hol az élvezett ital még ki nem elegítette, tehát pénzt követelt *Schüsztler* nőtől, ki azonban azt megtagadta, miért is a nőt agyba-föbe verte s ujra kiment a lakásból. Ejelután 2 óra tájt tért haza s ekkor késsel rontott a nőnek, kit az ütések a földre terítettek s ez volt *Csányi János* veszte, mert eme esés közben a hó a földről a baltát felkapván, azzal oly erőve sujtott *Csányi János* fejére, hogy az nyomban eiterült. A nő ezután önmagát a rendör-ségnél bejelentette. Az eszméletlen állapotban fekvő férfi sérülése életveszélyes. A kir. járásbíróshozgoh kísért nőt egyelőre szabadon bocsátották.

— **Ismeretterjesztő esték.** Alig egypár hete, hogy megnyit a *garamnémeti gazdakör*, már is a kultúra szolgálatába állt. E hó 5.-én *Dodek Endre* plebános, a gazdakör megalapítója, nép felfogásához mért, tudományos előadásban ismertette a meszszinai földregécs okait. *Knopp Vilmos* törekvő tanító a szántásról és a trágyakezelésről tartott praktikus felolvasást. Hasonló értelemfejlesztő és mindenirányu ismeretterjesztő előadásokban ezután minden két héten gyönyörködhetnek a gazdakör tagjai.

— **Gyászhr.** A körmöcbányai áll. főreáliskola tanári testülete mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett volt kartársa, *Psztolka Ferenc*, középiskolai igazgató, nyug. áll. főreáliskolai rendes tanár, f. hó 5.-én, életének 64. évében rövid szenvedés után az Úrban elhunyt. A boldogult 37 éven keresztül volt lankadatlan munkása és lelkes harcosa az intézet magasztos törekvéseinek s nyugalmaztatása után is, mint az Alumnium-Egyesület igazgatója, szeretettel szegődött az iskola szolgálatába. Emlékét hiven örzik kartársai és tanítványai!

— **A sár a kultúra szolgálatában.** Sártenger vagy tenger sár ekтеленkedik a *Koháry-utca* végén. Nem az országútról szólunk, hanem a gyalogjáróról. Hajdanában a város kötelességének tartotta a jelzett helyen fekvő házak elé kavicsot hordatni a gyalogjáróra. Ma már az aszfaltot is lehetne sürgetni, mert egy telek kivételével kiépült az egész utca. Csak nem azért hanyagolja el a város ezt az utcát, hogy bele kényszerítse a háztulajdonosokat az aszfaltjáró kérelmezésébe? Vagy igen? . . . Mert akkor sem teszi okosan!

— **A postai csomagok** csészereű csomagolása, helyes címzése stb. A karacsonyi és ujvi rendkívüli forgalom ideje alatt különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos, vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. 3. Vadat, ha verzik; vagy több darabból áll, csakis csomagolva lehet postára adni. 4. A címzésnél kiváló gond fordítandó a *Budapestre*, *Pozsonyba* és *Wienbe* szülő küldemények címírtaiban *eznkivül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő*. A papírlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. *Felette kivánatos, hogy a feladó nevét a lakását, továbbá a címírt összes adatait jelöltető papírlap legyen magában a csomagban is. A Budapestre, Pozsonyba és Wienbe szülő élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmazó csomagok címírtaira, nemkülönbön az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minőség és mennyiség szerint kiírandó.*

— **Lenvetőmag-beszerzés.** A rostja végett való lentermeteshez a megfelelő vetőmag szerzését a termelőknél megkönynyitendő a m. kir. földművelésügyi miniszter az 1910. évi vetéshez eredeti orosz (peruau korona) lenvetőmagról gondoskodott, mely mag a készlet tart, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V. Alkotmány-u. 31. sz.) kapható. Bővebb felvilágosítást a Nyitra megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala nyújt. (Nyitra, Tóth Vilmos-u. 20. sz.) Megrendések december 31.-ig fogadtatnak el. A kőro-termeléshez eredeti lenvetőmagnak első és második utánvetése is megfelelő, ennél fogva az eredeti lenvetőmagnak beszerzése csupán felújításhoz való arányban és mennyiségben szükséges.

— **Kölcsonknyvtár** ujonnan kiegészítve kb. 8000 kötet, magyar, német és francia regény Nyitrai és Tarsa könyvkereskedésében Léván. Eöfzetés bármely nap kezdhető.

Lapunk mai számához mellékelt R. Wolf Magdeburgi gépgyár hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A szappan vételénél ügyeljünk három felére: jóság, ár és darabsulyra. A legdrágább szappan semmi esetre sem mindig a legjobb: nevezetesen a külföldi mosószappanok, amelyek a behozatali vám által jelentékenyen drágulnak meg, a belföldi közönségnek igazi mesés áron lesznek ajánlva, s amelyek egyáltalában semmi által sem jogosultak. Egészen helyes és mindig érvényes azonban az a mondat, hogy a legolcsóbb szappanok a valóságban a legdrágábbak, mert nem tisztanak jól és ezenkívül azon káros hozzávalókkal, melyeket tartalmaznak, a ruhaneműt rongálják.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

A közelmúltban a következő kegyes adományok érkeztek Stefánia árvaházunk céljaira. A verebélyi járás főszolgabírájától 170 kor., 80 fill., a Herceggymás ur Ó Eminentájától 50 kor. Kőrmöcbánya várostól 13 kor., 30 fill. Garamszentgyörgy községtől 10 kor. Ághó községtől 3 kor., 16 fillér készpénz; — Hábans Márton úrtól pedig az aranyosmaróti uradalom részéről liszt, dara stb. készlet.

Léva, 1909. december 9.-én.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
tb. elnök. titkár.

Hivatalos közlemény.

ad. 2765/1909 szám.

Hirdetmény.

Ismételten és ezúton is felhívom mindazokat, akik 1910. évre vonatkozó háziorvosi ügyeket be nem nyújtották, hogy azt december hó 15-ig el ne mulasszák, mivel az 1909. évi 104. t. c. 48. §-a értelmében aki vallomását az előirt határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított bírádnak 10%-át, ha pedig a részére szabályszerűleg készbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 40%-át fizeti pótlék fejében.

Léva, 1909. december 7.

Komzsek Lajos,
adóh. főnök.

7423/1909 szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestületének 1909. évi november hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésében 7295/1909 számú véghatározatával a „Mángorló“-utca kinyitásának ügyét és a vele kapcsolatos adásvételi szerződések elfogadása és a kisajátítási eljárás megindításának tárgyalását és érdemleges határozat hozatalát névszerű szavazással 1909. évi december hó 30-ik napjának d. u. 4 órájára tűzte ki, mely körülmény ezenel közhírré tétetik s a képviselőtestület tagjai ezúton is meghívotnak.

Léva, 1909. december 7.

Mácsászászky János,
h. polgármester.

Szerkesztői üzenet.

B. L. Gyarak. Gyakorlat teszi a mestert! Felhasználjuk.

S. J. Pozsony. „Személyeskedéseknek és a közre nem hasznos közleményeknek“ valóban nem adhatunk helyet. A boszú amúgy is kard markolat nélkül. Örüljünk, hogy nem a pozsonyi esküdtészekhez tartozott az ügyük.

H. I. Ipolyság Sorra kerül.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mátsánként 26 kor. 40 fill. — 26 kor. 80 Kétszeres 24 kor. 80 fill. 25 kor. 20 fill. — Rozs 19 kor. — fill. 20 kor. — fill. — Arpa 13 kor. — fill. 14 kor. 20 fill. Zab 14 kor. 40 fill. 15 kor. 60 fill. — Kukorica 11 sor. 60 fill. 12 kor. 20 fill. — Lencse 21 kor. 80 fill. 22 kor. — fill. — Bab 20 kor. 40 fill. 20 kor. 80 fill. — Kéles 18 kor. 60 fill. 18 kor. 80 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös löhere természetből aránkamentes 135—140 Vörös löhere, kis aránkás 105—110 Vörös löhere, nagy aránkás 105—110 Luczerna természetből aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkás 140—144 Luczerna, barnás szemű 115—120 Biborhere 42—44 Baltaczin 32—34 Muharmag 20—22

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1909. évi dec hó 5-től 1909. évi dec. hó 12-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Jakab István Bélik R.	leány	Teréz
Czapalai Gy. Hohreiter M.	fiú	Győző

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Gutrai Jónás Galambos J.	ref.
ifj. Papp András Gutrai E.	ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Csepe István	15 hó	Bélhurut
Vaszaró András	18 .	Heveny bélhurut
Kotora Józsefné Banzi Teréz	58 éves	Hasbártya gyul.

Nyilttér*)

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó házi szer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés**, elismert, régi jóhírnevű házi szer **szaggatás** és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2 Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész.
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Saját termésből kis üstön főzött

kiváló minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként . . . 140 koronaért
Literenként 160 fillérért

Sárga baraczk-pálinka

Literenként 5 koronaért.

Kapható Léván

HOLLÓ SÁNDOR

pincéjében.

957/1909 végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. íbság 1909. évi V. 361/1. sz. végzése folytán dr. Karsák János ügyvéd által képviselt Koszonin Jánosné felperes részére 240 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és 666 kor. becsült ingóságokra a lévai kir. bíróság 1909. V. 361/2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, a barson leendő megtartása határidőül **1909. december hó 20. és következő napján délelőtt 10 órája** kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt termények, két ló és egy szekér s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdésig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Léván, 1909. dec. 7. napján.

Karácsonyi Pál.

kir. bir. végrehajtó.

Élő Dunai halak!

A n. é. közönség becses tudomására hozzuk, hogy karácsony előtti hetekben minden héten és pedig **csütörtökön és pénteken**

friss élő halak

u. m. ponty, csuka, harcsa, kecsge, fogas és süllő stb. érkeznek a legolcsóbb árakban.

Czukorka kiállítás.

Egyben felhívjuk szives figyelmét egyéb csemege és fűszer czikkeinkre, valamint a mindennap érkező **friss felvágott**, virsli és összes **hus** és **sajtneműekre**.

Teljes tisztelettel

Engel József és fia.

Képeskönyvek,

Ifjúsági olvasmányok, diszmunkák

IMAKÖNYVEK

nagy választékban

Nyitrai és Társa

könyvkereskedésében LÉVÁN

Kölcsönkönyvtár

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet

magyar, német és francia regény

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvkereskedésében

L É V Á N.

Előfizetés bármely nap kezdhető!!

3761/1909 tkvi. szám.

Árverési hirdetés.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírrá teszi, hogy Kempfner Jakab végrehajtónak Bondéz Andrásné szül. László Róza végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében benyújtott újabb árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtató javára 64 korona 94 fillér tőke, ennek 1907. évi július hó 12. napjától számítandó 5% kamatai 109 korona 36 fillér eddigi per és végrehajtási 15 korona 30 fillérben megállapított árverés kérteti az ezuttal 12 koronában megállapított újabb árverés kérteti valamint a még felmerülendő további költségeknek kielégítése uzsintán a végrehajtási törvény 167. § a) alapján ezennel csatlakozottnak kimozdott végrehajtási zálogjoggal bíró hitelezők, nevezetesen László András felsőszecsei lakos 340 korona és 700 korona tőkék és ezen járulékaiból álló két rendbeli követelésének kielégítése végett az 1881. évi LX t. c. 144 § és a Vhn. alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Bondéz Andrásné szül. László Rózáknak a lévai kir. járásbírósg területén Vámosladány község határában fekvő a vámosladányi 9 sztykben A I 3 sor 186. hrszámú ingatlan és 13 8. i. számú házban való B. 18 t. alatti 1/2 rész illetményére 114 korona, az ottani 114. sztykben A I 1 sorszám alatt felvett 1/2 telki legelő illetőségben való B 18. t. alatti 1/24 részére 100 korona, az ottani 386 sztykben A I 1. 2. 3. 4. sorszám alatt felvett közös birtokban való B 448. alatti 1/586 részére 11 korona, az ottani 1372. sztykben A I 1. 2. 3 sor 585/a. 1084/b. 1207/b. hrszám alatt felvett ingatlan és tartozékára 597 korona, az ottani I 1 sor 585/a. 2. hrszámú rétfére 170 korona, az A I 1 sor 1366/a hrszámú szőlőjére 20 korona, az ottani I 2 sor 1420/a hrszámú szőlőjére 54 korona és a I 3 sor 1417/a. 1. hrszámú szőlőjére 78 korona kiküldési árban az árverést elrendelte mégpedig a Vhn. 26. § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlanok a megállapított kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak. És hogy ezen árverés által a vámosladányi 9 sztykben C 1 tétel alatt özv. Csontó Istvánné szül. Dalmadi Karolin javára bekebelezett életjáradék nemkülönbén az ottani 1372 sztykben C 4 tétel alatt Bondéz Jónás javára bekebelezett haszonélvezeti jog nem lesz érintve ha azonban az adott elsőbbségeire való tekintettel a v. ladányi 9 sztykben felvett ingatlan 1200 koronáért. az 1372. sztyki ingatlan 1100 koronáért el nem adatnának, akkor az árverésnek ezen ingatlanokra vonatkozó része hatálytalanná válik és ezen ingatlanok a nyomban folytatandó árverésen a fenti szolgálmi jogokra való tekintet nélkül lesznek újabb árverés alá bocsátva, de a kiküldési áruk 2/3-ánál alacsonyabb áron akkor sem lesznek elárverezve.

Ezen nyilvános bírói árverés 1909. évi december hó 29-ik napjának délutáni 2 órákor Vámosladány község házánál lesz megtartva.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett arólyammal számított és az 1881. évi 3333. számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

Azon árverelő ki a kiküldési áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, kötele nyomban a kiküldési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az által ígért ár ugyanannyi százaléka káig kiegyeztetni, mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben többi részt nem vehet.

Kelt Léván, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi november hó 4. napján.

Hoffmann Arpád,
kir. albíró.

Eladó ház. Balassa utca 8 számú helyiségekből álló ház szabadkézből eladó.

Eladó ház. Koháry-utca 57. számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet ott a háztulajdonosnál.

Eladó ház. A Kálnai-utcai 22. számú ház, mely áll 3 külön lakásból, mellékhelyiségekkel, tágas udvarral és kerttel szabad kézből eladó. Bővebben értekezni lehet ugyanott a háznál.

Tüzifa hasáb és aprítva, porosz kőszén és pír-szén-rendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Iroda: Honvéd-utca Wertheimer-ház.
Telefon szám 12.

Figyelmeztetés!

A. Schicht

szarvasszappan

valódi csakis a

Schichtnévvel és a „szarvas”
védjeggyel!

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
patéka

egy régiónak bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó üzlet.

40 év óta az oroszai cukorgyár tőszomszédságban fennálló vegyeskereskedés a házzal együtt eladó, esetleg a ház bérbeadó.

Bővebbet

Stamberger Mór-nál
Oroszkán.

!! VALÓDI AMERIKAI CIPŐK !!**Kovács Sándor**

dúsan berendezett

férfi-, női- és gyermekcipő raktára

LÉVÁN,

Kossuth Lajos-tér 1. sz. (Uj városház épületben).

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok!

Nagy választék valódi

orosz-, sár-, hó- és házcipőkben.

Mérték utáni

megrendelések és javítások elfogadtatnak.

Pontos kiszolgálás.

== !! Legolcsóbb bevásárlási forrás !! ==

Gyermekcipők leg jobb minőségben!

Eladó ház.

A Honvéd-utcában lévő csinos

Sveiczi házegészen és hozzá egy darab pyümölcsös kert, jutányos árban megvethető **Osztreider** György tulajdonosa tól.**Szőlőoltvány,**

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYENés bérmentve küldöm meg, aki e imet tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendeni rem akar, mert több megterület a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a viághírű **Delawar** ből állandóan több millió készlet eladó olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól

Czím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe

Bihardícszeg.

Képkerekezés**Kobrak-czipők**

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy a

karácsonyi kiállítást

megnyitottam.

Bel- és külföldi **játékaruk**, ugyszintén minden igény- és izlésnek megfelelő **ajándéktárgyak óriási választékban** nálam kaphatók.

Kérem a n. é. vásárló közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

POLLÁK ADOLF, Léva

játék-, diszmu-, üveg-, porcellán- és czipő-raktára.

Mérsékelt árak**Pontos kiszolgálás.****baró Baratta Alajos**

keramikai gyárai

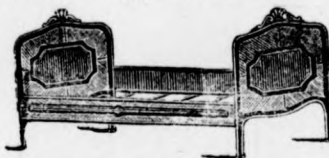
**Tetőcserép,
Kalyhás agyag,
Chamotte téglá****Poltár (Losoncz mellett)
KÉPVISELŐT KERES!****Kern Testvérek**

LÉVAN.

Vas-, fűszer- és csemegekereskedők.

Ajánljuk ujonnan átrendezett raktárunkat olcsó, pontos kiszolgálással.

Valódi Angol, Key, Batleaxe, Brazillai, Cuba, Jamaika rumokat, likőröket

oroszkínai **TEÁKAT**, csemege-sajt, naponta friss felvágott, déli gyümölcsök és mindennemű fűszer- és gyarmat-árakat.Továbbá téli idényre magyar gyártmányu, folyton égő **Viktória, Meidinger**-rends. kocsz-szén-**kályhákat**, tűzhelyek, fűtésű kályhákat és kályha felszereléseket, nickel, aluminium, email, öntött és lemez **konyha-edények**, alpacka tea-főzők, evőeszközök jótállásra vadászati felszerelések, löpor, **fegyverek** dús választékban, nagy választék épület- és mindennemű vasalásokban.

Karácsony előtti héten

élő dunai és tavi halak!

KÁVÉ NAGY RAKTÁR 240 KOR. 440 KOR.

MINDENNYELVÉN FÉSTÉKÁRÚK

Ferenczi János

uri-, női- és gyermekczipő üzlete

Kálvin-udvar. Léva. Kossuth L.-tér.

Az ujonnan berendezett üzletemben raktáron tartok és mérték után készítek

uri-, női- és gyermek-

czipőket

A legújabb divat szerint kiváló anyagból és bármely különlegességet a legszolidabb árak mellett.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljár — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálók

Hazai gyártmányú gépeku. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden a szakba vágó gépek és génrészek.

A Zöldkert-utczai

fényképészeti-, festészeti és nagyító

műtermemet

az ujonnan épült Kálvin-palotába helyeztem át, mely a legmodernebb felvételekhez van berendezve.

Készítek u. m. platin, aquarell, bromozüst és pigment képeket, valamint közönséges fényképeket, legkisebb nagyságtól és ezen életnagyságig. Különlegességek: gyermek-, csoport-costumfelvételekben.

Ugyszintén meghívás esetén házonkívüli felvételeket teljes sikerrel készítek.

nagyítások bármely régi fénykép után teljes életnagyságig

Kedvezőtlen időjárás mellett is eszközölök sikerült felvételeket.

A mélyen tisztelt közönség szives megbízásait, rendeléseit kérve, vagyok kiváló tisztelettel

NAGY ARTHUR

fényképész.

Léván, Kossuth Lajos-tér, Kálvin-udvar.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-féle

permetefű czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan
RETHY-félet kérjünk,
mivel sok hízontalan utánzata van
doboz ára 60 fi ler

Csak **RETHY-félet** fogadjunk el!

Kristálylimonádé

a citrom alatrészeiből por alakban előállított készítmény "megfelelő mennyiségű cukorral együtt limonádé előállításához.

Viz hiányában

szárazon a szájba véve kitűnő szomjúság csillapító.

Utazásoknál

Kirándulásoknál

Sport-kedvelőknek
Turistáknak

kitűnő szolgálatot tesz.

Egy 1 kgmos doboz ára 3 K. 60 f.

Egy 1/2 kgmos doboz ára 1 K. 90 f.

Egy 1/4 kgmos doboz ára 1 korona

Egy adag csomagolva, ára 6 filler.

Az állandó limonádé fogyasztókra nézve előnyösebb ha 1/4 kg.-os, 1/2 kg.-os, de különösen ha 1 kg.-os dobozt vesznek.

Törvényileg védve! — Ügyeljünk a védjegyre!

Kapható minden fűszerkereskedésben

Készíti **Kertész Ernő,**
gyógyszerész Szabadkán.

Karácsonyi és ujévi

ajándéknak

tartósságánál, valamint állandó értékénél fogva legal-
kalmassabb az ékszer vagy óra.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek dus választékú
óra, ékszer, arany és ezüst áru

üzletemet, melyben minden ki
részére alkalmas ajándék ta-
lálható. — Tulhalmozott rak-
tárom csökkentése céljából
egész december hónapban
mélyen leszállított
árakon árusíthatok.

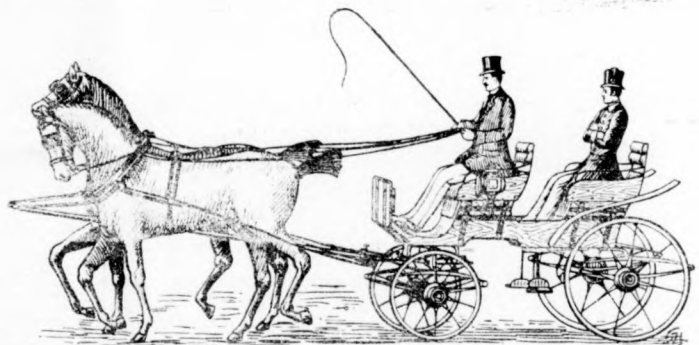
Vidéki megrendeléseket
gyorsan és lelkiismeretesen
teljesítek.

Kitűnő tisztelettel

Klein Sándor

óras és ékszerész

L é v á n.

GYÖRGYI

szijgyártó, kocsi
nyerges és
fényező

LAJOS

'saját kovács
és
bognár műhelye

Ajánlom **Léván Szepesi-utca 5. és Kálnai-utca 23** alatt lévő
szijgyártó, nyerges, kocsifényező, kovács
és bognár műhelyemet,
valamint kocsi és lószerszám raktárait.
Sérvkötők minden alakban; kívánatra rendelés szerint készítek
és javítok.

Elvállatok a mai izlések szerint bármilyen alakú fiéderes kocsik elké-
szítését valamint a legegyszerűbb munkákat is.

Nagy választékot tartok saját készítésű, könnyű, izléses kocsizó lószerszá-
mokban, ígás és komet szerszámokban, nyereg és vadászati eszközökben, istálló
és börtisztító szerekben, utazó cikkek, bűrdíszműáru szivartárcákban és lópokróc
gyári raktára.

Mindeneknél javítását egész olcsó áron készítem.

Kiváló tisztelettel,

Györgyi Lajos.

MEGHIVÓ.

Az alapítandó „Nyitrai és Társa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat”
Léván, 1909. évi december hó 28-án, a városháza tanácstermében tartja

alakuló közgyűlését

Erre alulirott alapítók — a kereskedelmi törvény értelmében, a kibocsájtott „Tervezet” alapján — ez uton is meghívják mindazokat, kik az alapítandó részvénytársulat megalakításához részvényjegyzéssel hozzá járultak.

Léva, 1909 december hó 11-én.

A z a l a p í t ó k:

BÁNDY ENDRE
evang. lelkész.

BÁTHY LÁSZLÓ
répcei-plebánca.

BELCSÁK LÁSZLÓ
kir. közjegyző.

BÓDOGH LAJOS
polgármester

BORCSÁNYI BÉLA
cégtáratulajdonos.

FARAGÓ SÁMUEL

Első magy. ált. bizt. int. titkára.

DR. FROMMER IGNÁZ
tb. megyei főorvos.

DR. GYAPAY EDE
ügyvéd.

HUBERTH VILMOS
ügyvéd.

DR. KARAFIÁTH MARIUS
tb. megyei főorvos.

DR. KERSÉK JÁNOS
ügyvéd.

DR. KMOSKÓ BÉLA
ügyvéd.

LEIDENFROST TÓDOR
uradalmi kormányzó.

MEDVECZKY SÁNDOR
gyógyezereész.

ORDÓDY ENDRE
főszolgabíró.

SCHUBERT PÁL
Lévai Takarékpénzt. igazg. tagja.

DR. TÓTH SÁNDOR
ügyvéd.

WEISZ BENŐ
bankigazgató.

KÖVESKUTI JENŐ

áll. tanítóképző int. igazgató.

TÓTH SÁNDOR

főimn. igazgató.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Az alapítók felhívására az aláírók közgyűlési elnököt, jegyzőt és jegyzőkönyvhitelesítőt választanak.
2. Megállapítatik, hogy az alaptőke kellő aláírás és befizetés által biztosított s hogy az aláírók összehívása idejekorán megtörtént.
3. A társasági alapszabályok megállapítottak.
4. Határozat hozatik a társaság megalakulása dolgában.
5. Az alapítók bejelentik, hogy az igazgatóságuk 3

évre leendő kinevezésére nézve a tervezetben kikötött jogosultságukat miként gyakorolták.

6. A felügyelő bizottság megválasztása egy évre.

7. Az alapítóknak az 1875. XXXVII. t.-cz. 152. §-a szerinti felelőssége felett, nemkülönbén az alapítási költségek elszámolása iránti határozathozatal.

8. Cégbejegyzés és igazgatóságnak ezzel kapcsolatban adandó felhatalmazás iránt intézkedés.

Medveggy Lajos

cukrászata Léván

Kossuth L.-tér. — Takarékpénzt. épülete

Ajánlom a n. é. közönségnek a legizlésebb

Karácsonyi díszeket,

süteményeket, szalon-cukorkákat,

Mákos- és diós patkót

s mindent ami e szakmában előállítható a legfinomabb és legjutányosabb árban.

Rendelések fél óra alatt elkészíttetnek.

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

L É V A, Kossuth Lajos-tér 1. szám.

Naponta friss felvágott. Teljesen friss árak. Pragai sódar.

Naponta friss teavaj. Császárhús főzve. Debreczeni

paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és

szepességi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Karácsonyi cukorkák nagy választékban.

Friss teasütemények.

Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

Kiváló jó minőségű asztali pecsenye és vörös

PALACZK BOROK

igen jutányos áron kaphatók

L Ö W Y L I P Ó T

bor- és sörnagykereskedőnél Léván

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtóján Léván.